

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za taje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Upravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Gg. p. n. naročnikom,

ki so nam ostali na dolgu, — zopet ponavljamo prošnjo, naj naši administraciji dolžno naročnino brzo in gotovo pošljejo. Nerednosti in zastaline, ne samo da nas močno v delu zadržujejo, temveč bi mogle vse novinarsko delovanje — ki je v današnjem času tako važno za narodni obstanek in napredek — onemogočiti, če se ne odpravijo. Težavno nam je stanje, pri vseh političnih neprijetnostih še čuti od administracije, da znani nam rodoljubi zastajejo z naročnino, a mi vendar ne smemo zastajati z delom.

Oni gospodje naročniki, katerim naročnina s koncem meseca poteče, naj izvolijo precej ponoviti jo. Ob enem prosimo ponavljaje vse prijatelje naše stvari, naj list širijo in podpirajo s tem, da kdor in kjer more dobi kacega novega naročnika. Tiskovne razmere so denes za Slovence še posebno neugodne. Mi bomo mogli samo potem vztrajati v narodnem delovanju, ako nas vsak posamezen zaveden narodnjak res podpira, kolikor more, a ne zanaša se vsak drug le na druge.

Žive na kolec.

Ker sami ne smemo člankov pisati o jugoslovanskej borbi za svobodo, hočemo torej predstavljati, kar drugi nekonfiscirani slovanski časniki pišejo. Organ hrvatskega bana „Obzor“ piše: „Ko konzuli civiliziranih evropskih kristijanskih držav pod predsedništvom turškim jahajo sem i tam po Hercegovini brez pametnega cilja; ko avstrijska vlada dopušča izvoz turških čet na Klek; ko njene vojniške oblasti vzdolž hrvatske vojne granice zaplenjujejo orožje, ki si ga

je pribegla raja kupila za zadnji svoj krvavi krajcar, skrivani pred turško lakomnostjo, da priteče v pomoč starcem, ženam, deci, katere nij mogla rešiti; ko se dunajsko-nemško časopisje s pogrdami meče na trpeče proganjeno kristijanstvo, a peštansko zove krvavo mučeniško borbo za slobodo le razbojništvo: Turki v sosednji Bosni, da mogo gledati tudi avstrijske vojne oblasti, nabijajo kristijane in nedolžne otroke žive na kolec!

„Pa recite tej lepi sviti vlad in narodov, posebno nemškemu in magjarskemu, da niso pozvani, da za barbarski slovanski narod, ki živi v Bosni in Hercegovini, zažgo luč omike in širijo blagotvorni njen sijaj?“

„Pa kaj je zato, če Turci, ti nežni varvanci evropske diplomacije, nekoliko kristijanov nataknejo žive na kolec? Ali se bodo zato Nemci in Magjari odrekli gospodstvu, ki ga imajo nad družimi narodi, ki živé v avstro-ogerskej monarhiji.“

H koncu pravi „Obzor“: „Kaj misli Avstrija doseči s svojo diplomatično frazo, katera se ponavlja iz polu azijske Pešte: „Ne pozabite da v dobrih odnosajih s Porto živimo...“ Mi se bojimo, da bode izmed vseh sosednih držav v reševanju iztočnega vprašanja samo Avstrija s svojo denašnjo politiko izgubila simpatije narodov na iztoku, nego tudi vsak dobiček iz rešenja iztočnega vprašanja.“

Z jugoslovanskega bojišča.

Iz Spljeta, 22. sept. [Izv. telegram „Slov. Narodu.“] Pavlovič je podil Turke in jih je zopet pri Poljici pretepel. Boj je trajal devet ur. Turki so se v Trebinje nazaj potegnili. Na turški strani je 150 mrtvih in ranjenih, na strani vstašev malo. Vstaši so osvojili 60 novih odzadnih pušk, 25 konj za jahanje in mnogo tovarne živine.

Od črnogorske meje se piše zadržanemu „Narodnemu Listu“: Vsi Črnogorci so oboroženi z dobrimi puškami in oskrbljeni z dvojno obleko. Topovi in živež se hitro prenašajo, vse na državne stroške. Vojna s Turki je odložena, samo ako bi se Srbija premaknila. Vsak čaka iz Belgrada vest, da je prva puška pokla, da i Črnogorec more svoj zavet izpolniti. Na semenj v Kotor malokater Črnogorec več ne hodi, nego žene vse opravljajo. (Dopisnik konča dopis:) „Večna sramota, ako z nesrečnim diplomati-ziranjem Srbija in Črna gora propuste ovi odločni čas za bodočnost celega Slavjanstva.“

Iz Spljeta se nam piše 18. sept. K svojemu brzojavu od 18. t. m. tu pismeno dodajem: Na Ravnom, Gačkom in Pivo je bil hud boj. — Na vstaše pod vojvodom Zimonićem in Sošićem je udarilo 3000 Turkov pod Wasama-Selimom in Čengićem. Po dolgo trajajočem boju so jih vstaši potolkli in gnali 6 ur daleč. Vstaši so ubili 200 Turkov, vzeli jim dosta provijanta, kojega so Turci v Pivo vozili in gonili. — Isti dan je bil boj pri Ključu vstaši so zapalili več turških kul vzeli Turkom dosti živine. Turkov je mnogo poginilo. Pri Grabovem v Bosni so pak vstaši napadli ter potolkli Turke kojih je preko 500. Ostalo je dosta mrtvih in ranjenih Turkov ter 6 zajetih.

Miroslav Hubmajer piše 12. sept. iz Hercegovine svojim staršem v Ljubljano pismo, iz katerega posnemljemo: „Gotovo ste me uže šteli mej mrtve, ker so me proti moji volji in vednosti časniki pustili umreti neke grozovite smrti. Hvala mojej osodi, se vedno sem zdrav, vesel, srčan in pripravljen za novo delovanje. V tem trenutku sem pa, kakor Prometheus na svoji skali navezan

Listek.

Značaj.

(Spisal J. P.)

(Konec.)

S tem pak nikakor nečemo zagovarjati ono slaboglasno prikazen, ki je dandenes tako splošno znana pod imenom oportunitete (koristolovja), ter se ne redko kot jedro hvalisa vse življenske modrosti. Oportuniteta ne pozna drugega načela, kot onega, ravnati se po tačasnih okoliščinah, to je, biti brez načela. Ako je razpoloženje duha pri strastnežu napravilo protitečaj značaja, mora oportuniteta biti njega popolno ustavičenje; kajti značaj meri tija, podrediti si okoliščine, mej tem ko se oportuniteta, kakor je nže očitno, podredi okoliščinam. Oportuniteta sè svojim tačasnim okolnostim primernim

mišljenjem izbrusi nastavke upodobljenja značaja uže pri početku i na samostalne, ostro izrezane kristalne podobe značaja stavi na vse strani enakomerno okrogljeno oblo, ki sledè vlaklu teže vedno skotali se po strmini, ne mirujoč, dokler nij dospela do najnižjega konca.

Značaj izvija se teku oportunitete, ki odločuje dejanja velike množice; poskuša si samemu sebi predrediti razmere, mesto jim podvreči svoje hoteuje. To nasprotje mej avtonomijo značaja i vnanim tekom dogodjaja, ki se ne bi ga za ono samostalnost, ne more se drugače izvišiti, nego v obliki boja, ki na glavo značajnega moža zaganja strele nesreče, ter ga s pèzo trpljenja tlačí. Mej tem, ko se mož oportunitete polzi črez vse neskladnosti na zemljibivanja kakor je gulja, ter se izogiba po kačjih zavinkih preudarnosti onemu boju, v kojega ga kliče

osoda, je značajnejš privajen, v takovem boju zazreti pravo svojo zadačo, a s to tudi istinito slast na zemljibivanja, pogumnemu vojaku nalik, kojemu se bolj všeče teškoče i opasnosti vojne, nego leno i bezskrbno življenje o vojarni.

Po tem boju mej značajem ter osodo pridruži se v človekovo zgodovino oni element, ki se imenuje „tragičnost“, na kojoj se veže v umetnosti najviše estetično dopajenje, najviše moralična velikost v življenju, a tudi — akopram se bode dozdevalo paradokso (nesmiselno) — najviše notranja blaženost trpečega človeka. V moraličnem svetu nij vzvišenejšega pogleda, nego prikazen človeka, ki prevzame ne enako borbo po nravnih idejah podpirane posamezne volje proti silnej osodi, ter se s tem, akopram nevedno za krivnjo: ipak za predrznost pokori, da je v sredini sveta polnega

na N., ker na našem zadnjem kraju, kjer smo pričeli z novimi močmi, pokazale so se zapreke. Jaz sem to uže naprej uvidel, jahal sem z odvetnikom dr. Kosta Grušcem kot poslanec v Cetinje, da bi kneza pregovorila za vojno, ali drugo izdatno pomoč pridobila. Potovala sva skozi Erceg-Novi in Kotor v Cetinje. Minister notranjih stvari vojvoda Vrbica sprejel naju je prav prijazno, predstavil naju vsem kapacitetam in tujim gostom, katerih je v Cetinji vse polno, obsuli so naju, in mnogo vpraševali, posebno mene. . . Po dovršeni misiji odpotoval sem iz dvora Črni gor. Knez mi je podaril v znamenje priznanja po vojvodu jako lep revolver s pasom vred in pridejal 60 patron. Teh ur, katere sem doživel v Cetinji, spominjal se bodem vedno, ravno tako pota tja in nazaj. Obe doval sem pri mizi z vojvodo z lepo družbo, namreč: minister vnanjih zadev, dva Angleža, jeden Francoz, jeden Nemec, Kosta, dva srbska pisatelja in jeden slikar. O pogovorih in razpravah bodem drugikrat pripovedoval. . . Verjemite mi, da se bodem vrnil. Turki ne bodo dobili moje glave. Pisati mi nij treba, ker ne morem nobene adrese določiti. Prijateljem pozdrav. . ."

Bolgari so za vstanek baje pripravljene in nekaj oboroženih čet je uže v gorah, a čakajo, da bi se Srbija dvignila, sami si ne upajo vspeha imeti.

Iz Sinja se hrvaškim listom poroča: Turki v Livnu z divjaštvom prav priganjajo kristijane, da se vzdignejo. Dvajset najmirnejših krščanskih rodov in v Livnu so brez uzroka vrgli v ječo.

V Rusiji se vedno bolj zanimajo za jugoslovanski vstanek. Ruski listi donašajo oklic ed srbskega arhimandita Save v Moskvi, v katerem prosi za milodare v korist nesrečnih hercegovskih i bosniških rodbin, Rusom jedinkrvnih i jedinovernih. Oklic popisuje v živih besedah turško divjanje, proti kateremu se je moral vzdigniti srbski pravoslavni narod, ako neče poginoti. — Rusko društvo za oskrbljenje v bojih ranjenih i bolnih je sklenilo, iz svojega fonda deset tisoč rubljev v srebru darovati na korist ranjenih i bolnih žrtev vstanka v Hercegovini i Bosni. V isti namen je daroval neki A. Trapeznikov 500 rublj.

oportunitete i prožnosti bil značaj, ter značaj hotel ostati. Sokrat izpije čašo z otrovom, mesto da bi ubogal svetu svojih prijateljev, ter se v begu odtegnil sili svojih neprijateljev, kakor bi bilo morebiti „oportuno“. — Jan Hus gre na gromado v Kostnici, mesto da bi si dal imponirati po najsilnejšem zboru, ter — preklical — Cavaignac odloži samovladarstvo, ter umrje kot neznamen privater, potem, ko je rešil i osvobodil narod, mesto da bi ga bil morda v drugič rešil samemu sebi, kakor je to storil — drugi. Nahaja se še značajev ne samo mej rudami, rastlinami i živalijo, ampak tudi mej ljudmi, obrazi polni kotov i robov, zobov i rogljov, ki izbuhne iz notraj, ne dadó se izbrusiti po nobeni sili oportunitete, ne dadó se pooblit v svišču časovnem. I to so eni prekrasni iztiski v človeštvu, ki stojé v sredini kipenja morskih valov kot skala, vsejedno ali v bregeščah kmetavskih, ali

Iz Glavske brzojavlja znani izvrstni poročevalec „Wiener Tagblatta“ temu listu 20. sept.: Zmaga 18. sept. je bila še večja nego se je od početka poročalo. To sem na mestu sam videl. Našlo se je od Glavske proti Trebinji po potu več kot 70 odsekanih turških glav. Vstaši so zaplenili 150 vreč moke, 250 pušk na iglo, 30 konj, mnogo revolverjev in turških sabelj. Boj je trajal od 4 po pólú dne do 8 zvečer. Vstaši so bili večidel Banjani. Ti so vse turške pozicije z handžarom (dolгим nožem) v roci prijeli. Turško bežanje je bilo zdvijalo, za to toliko izgube.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. septembra.

Iz Dalmacije se poroča, da je baron Rodić, cesarjev namestnik v Dalmaciji, odplul 21. septembra v Kotor, gotovo zaradi vstanka.

V hrvaškem mestu Samobor je zopet dr. Mikanec izvoljen za poslanca, da si je bil mandat položil, in sicer sedaj samo z deset glasov večine.

Ogerska delegacija se je 21. zvečer odprla. Predsednik je v ogovoru izrekel upanje, da se kljub oblakom, ki se dvigajo v jugovzhodu, ohrani za našo monarhijo mir.

Vnanje države.

Iz Srbije se poroča, da je Ristić pregovoril večino skupščinarjev, naj izpušče iz adrese terjatev oznanjenja vojne, da pa je skupščina v tajnej spomenici na vlado zahtevala začetek vojne s Turki.

Ruski car je prišel 20. t. m. v Odeso, obiskal stolno cerkev, ogledal vojsko in odplul na ladiji „Livadia“ v Jalto.

Bavarski princ Adalbert je umrl. Francoski škofje pozivljajo na podpisovanje za svojo „avobodno univerzitetu“ v Parizu. Po novejši francoski postavi sme namreč vsaka korporacija, tudi škofije višje šole ustanovljati.

Papež je 20. septembra na obletnici zajetja Rima in zjedinjene Italije sprejel več katoliških družtev. Rekel je, da nij treba nič demonstrirati, nego stvari same padajo.

Tri tisoč Karlistov je prisiljeno prestopilo francosko mejo. Don Karlos obeta pa v nekem manifestu, da bode „revolucijo“ zadušil.

Dopisi.

Z Rake na Dolenjskem 20. sept. [Izv. dop.] One dni sem šel na Rako, ker

v škrlatniku kraljevem; a oni so baš tako redki, kakor v rudoslovji popolnem razviti kristali. To, kar opazimo v kamenji natore, v pečinah i kamnitih trkeljih, tudi nijso krasni kristalni individui, timveč plod skazene kristalizacije. Kaj bi-li bilo v društvu človeškem?

Človekova volja — to so njegova nebesa! Srečen, ki čuti moč v sebi, ne le po edino hotenje, timveč celo sistemo hotenja i delovanja v podobi značaja privedi do veljavnosti i to postavi na vnanaj, kar je znotraj njegov svet; srečen, naj si bode kdod, ratar ali učenjak, pietist ali prostomisljak, kladiivo ali tnaló, riba ali ptič — le ničesa polovičarskega, timveč nekaj cellega i pravega — srečen človek, ki rastoč se svojimi boljšimi dejanji uspenja se od cvetja misli do vspehovnega ploda, ter svoj lastni „jaz“ zré v dovršenji se seboj samim skladajočega se značaja.

sem večkrat slišal, da je to najlepši kraj na Dolenjskem. Res je, nijsem se zmotil nad okolico; a osupnile so me žalostno druge stvari. Tu vidim raztrgana pota, hiše s slamo krite, brez dimnika — vse je zastarano, da se bogu usmili. Jaz bi rekel, da je temu krivo občinsko zastopstvo. Župan je mlad mož, zna slovenski dobro pisati, nemški pa skoro čisto nič ne zna. Toda uraduje se vse nemški. Kako je to, bode kdo vprašal? Župan je namreč sin starega učitelja, ki pa za njega nij toliko skrbel, da bi ga malo švabščine naučil. Ker je ta učitelj uže v pokoji, preskrbuje on posel občinskega pisarja pri svojem sinu, ter piše vse po nemški. Zraven tega sta pa oba vedno dobro podpirana od duhovnikov, kateri kakor nikjer drugje, si skušajo ljudstvo obdržati v nemnosti. Saj poznate tistega Žgurja ne? Tistega, ki je lansko leto 30 „Pesmaric“ razraval, ki jih je g. Pfeifer otrokom podaril. Temu kaplančku, ki ima povsodi veliko besedo, je jako po volji, da hodi izme 300 otrok, ki bi morali v šolo hoditi, njih jedva 80. Ko je bila vzdajnič šolska preskušnja, županovih otrok nij bilo v šolo, celo k preskušnji ne. Lep izgled! Ko učitelj otroke pokliče, da bi jih vprašal, oglasi se kaplan Žgur v pričo nekaterih okrajnih šolskih svetovalcev: „Te sem uže jaz doma izprašal, znajo vsi dobro!“ In vsi so molčali. Da je ta Žgur tako predrzen, je kriv se ve da učitelj, ki mu ne zna oponirati, najbolj pa krajni šolski svet, ki menda ne pozna šolskih postav. Župnik ima v njem virilni glas; zraven tega pa sta v svetu tudi gosp. Lenk, graščak in stotnik-avditor, dalje bogati trgovec C. H. Maurer, ki je sicer za šolo zelo vnet, kadar nij treba družega, kakor tiho biti. Čudno se mora res zdeti človeku, da se ti trije može za šolo čisto nič ne brigajo. Mora se res misliti, da jim je počenjanje mračnjakega kaplana všeč, in da ga mislijo pustiti, da še dalje tako gospodari. Kaplan sam je se ve da predrzen, da bi se ravnal po besedah pastirkega lista, ki duhovnom veli, naj bi šolo podpirali; on še vedno misli, da v Ljubljani še vedno Urška nosi imfalo. Želeti bi pač bilo, da bi tako človeče predstavili kammej gorjance, kjer niti šole nij, naj bi tam uganjal svoje nazadnjaške burke, ne pa v „najlepšem kraju Dolenjskega“.

Iz Gorice 20. sept. [Izv. dop.] Do zdaj so slušatelji kmetijskega tečaja v Gorici imeli dva izleta. V sredo 15. sept. je bil izlet pod vodstvom učenika Povšeta v vrt kmetijske šole. Tukaj se je slušateljem praktično kazalo izkopavanje, obrezovanje in sajenje trt. Priporočal je g. Povše pri tej priložnosti iz svoje skušnje, za boljši obstanek zaroda žvepljanje trt. Po mojej sodbi tukaj g. Povše dobro praktično slušatelje podučuje, in vsakteri si bo lahko veliko koristnih naukov v tukajšnjem kmetijskem tečaju pridobil. Tudi vrt tukajšnje kmetijske šole bi bil gotovo v boljšem stanu ko bi učitelji moč za zboljšanje taistega v rokah imeli. Tako moram pa reči, da vrt kmetijske šole v Gorici, kateri bi moral dragim vrtom v izgled biti, nikakor ne zadostuje svojej nalogi. Želeti bi bilo, da bi deželni zbor Goriški malo skozi večje okno na vrt kmetijske šole pogledal.

Drugi izlet je bil 18. sept. pod vodstvom g. Kuralta na senožet kmetijske šole dobro

uro od Gorice, kjer se je ravno košnja s strojem vršila. Videlo se je tukaj kak dobiček posestniku košnja in grabljenje s strojem daje. Kakor se je slušatelj pripovedovalo, da je košnja in grabljenje na imenovanj senožeti 3 gl. 20 kr. stala in zdaj ko se s strojem to delo opravlja, stane le 40 kr. na ravno tistej senožeti. Torej je iz tega razvidno, da bi stroj za košnjo in grabljenje posestniku veliko denarja prihranil.

S strojem se delo jako hitro vrši, ker se v 12 urah lahko 25 do 30 oralov prostora pokosi. Priporočal bi imenovani stroj vsem velikim posestnikom, ki imajo ravne senožeti in želeli bi bilo, da bi vsaka občina, ki ima dosti travnikov na ravnini, skupno si stroj za košnjo in grabljenje preakrbel. Opomenim pa tukaj, da se nekateri slušatelji niso tega izleta udeležili. Uzrok menda je bil, ker tukajšnja gosposka še zdaj g. slušatelj iz Primorskega in Dalmacije nij nič denarja dala, ki je za taiste odločen kot dnina. Jaz menim, če je slav. c. kr. vlada g. učiteljem iz Kranjskega tretji del dnine za čas bivanja v Gorici uže pred potovanjem (anticipando) izplačala, smela bi tudi tukajšnja c. kr. vlada jednako storiti, da bi slušatelji ne bili v nepotrebnih denarnih zadregah.

Iz Budim-Pešte 20. sept. [Izv. dop.] Tudi pri nas bje Slovanstvo boj za „slobodo zlato“. Bojišče je naš državni zbor. Adresne debate so pri nas zmirom burnejše, nego kjerkoli v parlamentarnem svetu. Ravno kar končana je pa bila izmej burnih ena najburnejših. Proti adresnej osnovi vojevala sta dva elementa: konservativni pod vodstvom Sennyeya i narodnostni pod vodstvom Miletič-Polita. Senyeya cela hiša brezrazločka politične zastave, rada in pomaiivo posluša, kajti vsak je nekako prepričan, da ima Senyey še sijajno politično karijero pred soboj. Sedaj je njegova govorljivost večja, nego njegova stranka, ali prav za prav on je vodja in stranka v enej osobi. Hiša je sicer njegove nazore in razloge tleskanjem odobraval, ali adresne osnove njegov govor niti v enej pičici nij izpremenil. Še manj so adreso izpremenili govori Miletičev in Politov. Na vse njune razloge nasprotstavila je vladna večina železni ne! Na njune sarkazme odgovorila je hiša z ironičnim smehom. Hrvati niso Srbov podpirali. Parlamentarni ali strankarski absolutizem je zmirom hujši in neznosnejši, nego je absolutizem vlade. Resnico, da je $2 \times 2 = 4$ si bo vladni absolutizem dal dopovedati strankarski absolutizem pa nikakor ne. — Sedaj pride proračun za prihodnje leto v saborsko razpravo. To bode pa zopet govorov in nasvetov brez konca in kraja. Vsi bodo javkali in tarnali, od koli pa državne dohodke povišiti, in mrtvi kredit zopet oživeti, tega nobeden ne bo vedel povedati. In zopet bodo rekriminacije kakor toča letele na Avstrijo in na finančno nagodbo leta 1867! „Avstrija nas je prevarila, mi plačamo preveč v skupno blagajno, to edino je rana naših slabih finančnih razmer, . . . ta stara magjarska pesen se bo spet v vsih glasilih intonirala. Deficit je proračunan na 20—25 milijonov goldinarjev. (Telegram včeraj pravi le o 16 milj. Ur.) Novi davki prinašajo komaj polovico tega, kar se je računalo, od druge polovice pa dobar del spet administracija t. j. pobiranje in utirjavanje vzeme. V državne bla-

gajne pridejo samo odcetki. Jako verjetno je, da bo leta 1877. konec duvalizma, konec skupnega ministerstva, konec skupne vojske, skupne blagajne, skupnih stroških in delegacij. To situvacijo bodo naši Magjari s obema rokama sprejeli, avstrijski Nemci jim bodo pa srečen pot želeli. To bo potem gaudium v magjarorszagu. Imeli bodo svojega ministra za izvanske poslove, imeli bodo svoje zastopnike v inozemstvu, imeli bodo svojo vojsko, svojo državno banko, svoj denar kolikor si ga bodo samo narediti hoteli, imeli bodo meje okolo in okolo pa vse zašrangane, medica in med bodeta spet po magjarorszagu tekla: to bo „gaudium!“

Ne bi človek mislil, pa je vendar res, da se na Ogerskem mnogo simpatij za jugoslovavsko vstajo najde. Vlada samo je to konštatovala, se ve da z velikim negodovanjem. Iz Budim-Pešte odšlo je uže več dobrovoljnih čet na bojišče, se ve da ne Magjarov, nego naj več Slovakov, in uže neki stotinjak odposlal se je v Belgrad.

Domače stvari.

— („Narodna tiskarna“) se preseli sedaj o sv. Mihelu iz svojih dosedanjih prostorov v Tavčarjevej hiši v Kolmanovo hišo v „zvezdi“ tik deželnega gledališča, da bode bolj v osredji mesta.

— (Škof g. Dobrila) je 20. sept. prišel iz Poreča v Trst in je bil spremljan v svojo tržaško rezidenco.

— (V učiteljsko pripravnišče za ženske) v Ljubljani se je do sedaj oglasilo 40 kandidatinj, katere so pretekli teden delale vstopne izpite pismeno, včeraj in predvčeranjem pa ustno. Čudno je to, da izpita iz slovenščine nij potreba; prostovoljno se jih je skušnji iz slovenščine podvrglo samo 12, pa še tu je vse površno; če katera kaj odgovori, je prav — če pa ne, pa je tudi dobro. Gospodje! za kam pa vi mislite vaše „gospodične“ odgojiti?! za Berlin ali za naše slovenske dežele?

— (Iz Kranja) se nam piše 21. septembra: Kegljanje na korist nesrečnih sirot na jugu je bilo včeraj pri „Jalenu“ končano. — Akoravno se od nemškutarske strani nij eden udeležil, in od konservativne strani le samo nekateri, smo vendar zdatno, posnemanja vredno pomoč revežem prikegljali. Poslali smo tedaj odboru ljubljanskemu čisti dobiček od kegljanja 100 gld. Razen tega so darovali: g. Zaverl 5 gld., g. dr. Roje 2 gld., g. P. M. 2 gld., gospodična Fanni Rakovec 3 gld. Iz teh in prejšnjih milodarov razvidite, da smo se „kranjski rodoljubi“ dobro obnesli.

— (O našem domačem polku.) V Trstu je bila 12. sept. izdana in potem slovenskim vojakom čitana sledeča polkovna zapoved: „Polk Kuhn je v teku tega koncentriranja moje pričakovanje o vsakem oziru opravičil. Rad pripoznam s tem spoznanje složnega trudenja g. štab in nadčastnikov ter izrekam vsakemu odkritosrčno hvalo. Pri denašnjem zapovedu more se povedati tudi možem, da me je zelo zadovoljila njih oprava, in da sem ponosno videl, da otroci tega polka nemajo se bati radi neutrudljivosti in stanoovitnosti primere z nobenim narodom sveta. Tisti kateri zjutraj zopet odidejo domov, naj jih spremijo moja najboljša voščila.

Braunmüller, polkovnik.

— (Gospod državni poslanec Pfeifer) je te dni kot odposlanec krškega okrajnega šolskega sveta vodil šolske preskušnje tega okraja. Samo v Boštanj nij šel, ker je bila ravno tisti dan v Krškem volitev v občinski zastop; sicer bi bili kmetje ugibali, da se je iz plašljivosti volitvam odtegnil, kar bi na nje ne bilo dobro uplivalo.

— (Dimitzeve „Geschichte Krains“) je izšel drugo delo tretji zvezček, ki obravnava prevažno dobo reformacije na Kranjskem, ki pomenja tudi začetek slovenskega pisanja (Trubar in drugi početniki slovenske literature). Sem ter tam g. Dimitz preveč le z nemškim očesom gleda, vendar moramo reči, da, kar se stvari, materiala tiče, dovršil je pisatelj v tej partiji delo, kakoršnega gledé popolnosti predmeta dosedaj nij bilo. V natannejšo kritiko, kakor posebno v vprašanje, ali bi ne bil moral pisatelj nekaterim trditvam protestantovskega popa Elzea menj vere dati, a za to pa globlje in temeljiteje preštudirati izvirna pisma Trubarjeva in njegovih tovarišev, kakor jih je izdal lani g. Kostrenčič, — ne utegnemo se spuščati po prvem prebranji. — Izdatelj naznanja, da izide še 6 zvezkov po 6—7 pol, in bode celo delo (ki je res vredno, da ga ne manjka v nobeni solidnej knjižnici pri nas), dovršeno do konca tega leta. Naroča se pri Kleinmayer & Bambergu v Ljubljani.

— (V Krškem) je bila te dni šolska preskušnja. Udeležil se je nij noben inteligenten mestjan, razen g. Hočevan, ki je bil ex offio kot načelnik kr. šolskega sveta navzoč. Po polu dne se je plesalo, jelo in pilo, ter napivalo se vsakojako. Godba je bila iz Brezice, malo vredna, ki je pa vendar stala 20 gold. Mar naj bi se revnim otrokom kupilo za ta izmetani denar obutala, da ne bi celo k šolskim veselicam pribosopetili.

— (Iz Bučke) se nam piše: Te dni je bila pri nas šolska preskušnja. Kar nas je najbolj osupnilo, je, da nij bilo načelnika kr. šolskega sveta, gosp. Lenka. Mož je graščak, olikan stotnik-avditor, bi torej kot jurist uže lahko malo več interesiral se za šole. Učitelj je čakal dve uri, a ker ga le nij bilo, je izpraševanje otrok začel. Kaplan je bil pri preskušnji navzoč; tako tudi trije posestniki iz Bučke. Otroci so prav dobro odgovarjali.

— (Iz St. Jarneja) na Dolenjskem se nam 13. t. m. piše: Denes je bila tukaj šolska preskušnja; človek, ki se za šolo zanima, bi bil mislil, da bode pri tej priliki prišlo jako veliko poslušalcev, a v resnici nij bilo nikogar, niti kateheta ne. Učitelj sam je izpraševal. Imel je v šoli samo po jeden oddelek, ker je poslopje premejheno, in ko je jeden oddelek izprašal, poklical je drugega noter. Gospod dež. poslanec Rudež je poslal za knjige 10 gld., sam je bil zadržan priti, ker je bil pri porotnih sodnjah v Novem mestu.

— (Črešpljevi tatovi). Iz Zagorja se nam piše: Kmet v bližnjih Aržiščah imel je polne črešplje, ka so se veje šibile zbog sađu. Računil je uže, koliko bode dobičká pri njih, a bog boguje, človek snuje, oštel se je revež malo; kajti dišale so tudi trem mladim rudokopom bližnjega Kisovca, ki so jih prav po ceni kupiti hoteli. Zvečer splazijo se ptiči na vrh, ter jamejo pridno „rabutati.“ Kmet jih opazi, vzame puško, ter

gre nad tatove. Vgledajo ga lovi, ter prično ga metati s kamenjem, kakor sv. Štefana. Kmet, ne bodi len, strelj, a puška se mu ne vname. Zdaj je bil brezi brambre. Na mah priskočijo, pa ga tako pretepó, da zdaj leži in bode baje umrl. Zločince so denes oklenjene gnali v Litijo k sodske preiskavi.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagraja vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bledenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan glede Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlonis na neprebravljene, nespanji in hujšanji.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, glede hrane.

V pločastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 funta 2 gold. 60 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 fantov 20 gold., 24 fantov 36 gold.

— Revalesscière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. i gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Samoboru Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerakovcih pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spoznatih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po pošti ali akakaznicah ali povzetjih. (226)

Umrli v Ljubljani

od 17. do 20. septembra:

Leop. Kopač, 1 l. 10 mes., dete mesarja na vročici. — Urban Kalan, 61 l., delavec na železnici, na vnetji pljuč. — Marija Bitenc, 7 tednov, dete služabnika višje realke, vsled božjasti. — M. Jesenko 1 l. 4 mes., dete barantača na sušici. — R. Kristan, 3 l., dete hišnikarja vsled božjasti.

Tržne cene

v Ljubljani 22. septembra t. l.

Pšenica 5 gld. 20 kr.; — rez 3 gld. 50 kr.; — ječmen 2 gld. 40 kr.; — oves 2 gld. — kr.; — ajda 2 gld. 90 kr.; — prosó 2 gld. 50 kr.; — koruza — gld. — kr.; krompir 1 gld. 60 kr.; — fižol 5 gld. — kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 48 kr.; — špeh frišen — gld. 44 kr.; — špeh povojen — gold. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 26 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr.; — sena cent 1 gld. 25 kr.; — slame cent 1 gld. 25 kr.; — drva trda 6 gold. 80 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Loterijske srečke.

V Gradcu 18. sept.: 55. 12. 14. 29. 6.

Na Dunaji 18. sept.: 23. 89. 78. 86. 65.

Gospod **Gecelj** ali **Kocelj**, naj blagovoli v privatnem pismu svojo adresu naznaniti uredniku „Slov. Naroda“.

22. septembra			
Št. drž. dolg v bankovcu	70 gld.	10	kr.
Št. drž. dolg v srebru	73	80	
1860 drž. posojilo	112	25	
Akcije narodne banke	920	—	
Kreditne akcije	214	10	
London	111	80	
Napol.	8	92 1/2	
C. k. cekini	5	29 1/2	
Srebro	101	95	

Lekarna Piccoli.

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje, pasovi za počete, uretralne in maternične brizge.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajske svetovne izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenju in krču, kakor proti kašlju, jetiki, ki se še le začinja, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Škatljica velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.

Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radosno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdiccev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—106)

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštnemu povzetju.

Učiteljska služba

izpraznena v **Cezanjovcih** se razpisuje s plačo od 550 goldinarjev, s prostim stanovanjem in eventualno s dohodkim organista. Slovenskega in nemškega jezika zmožni prosilci naj se oglašijo tukaj do **20. oktobra** tega leta. (317—1)

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,
19. septembra 1875.

Vodna žaga

blizu velikih gozdov, pri **Robu** v velkem Laškem okraji, se v last prodá, ali pa se za več let v najem dá. — Pogoji se izvedó pismeno ali ustmeno v **Velkih Laščah** hišna št. 32. (318—1)

Neki trgovci

in hišni posestnik, ki ima zraven še druge dohodke, si zeli v zakon dekle, staro 25 do 35 let, z nekoliko premoženjem, in da bi znala tudi kuhati, pisati in brati.

Pisma z fotografijo, če je mogoče, naj se pošiljajo A. n. 33 na administracijo „Slov. Naroda“ v Ljubljano. (316—2)

Národna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 pošt. voznih listov	5 gld.	—	kr.
vsakih 1000 več	3	20	„
1000 voznih listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7	50	„
2000	13	50	„
1000 za „brzovožnino“ s firmo in železniškim kolekom	9	—	„
2000	16	50	„
1000 zavitkov (Couverts) v kvart s firmo	4	—	„
1000	3	80	„

Zaloga tiskanih formularov

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.